

1970-4

Maandschrift voor

BIJENTEELT

Versijnt maandelijks

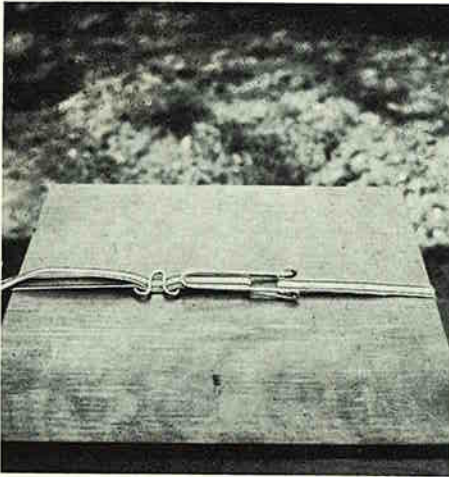
Jaargang 72 - april 1970-4

Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

De tijd van reizen komt
weer aan.

Heeft U de nieuwe
reissluiting al?

Band om de kast leggen.

W-ijzer aanschuiven

Handle overhalen.

Klaar!!

De prijs is onveranderd
vijf gulden.

Een uitvoerige beschrijving vindt
U in het Groentje van mei 1969
blz. 80 en 81.

BIJENHUIS - WAGENINGEN

Tel. 08370-2863 - Giro 823276

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen. Redacteur: G. v. d. Weert, Commissie van Redactie: W. Assink, H. G. Maagendans en Dr. E. van der Velde. De niet van redaktiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer. Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betalingen van advertenties en speurbijtjes. Giro 84 68 01.

Die Willem!

Ha die Willem...

Ondanks de overvloed van kopij, waarvoor de redactie bijzonder erkentelijk is en waardoor de kletspraatjes van Willem gevoelig achterwege kunnen blijven, is er één punt waarop hij — voordat we al dan niet met de strijdbijl gewapend, ter algemene vergadering trekken — nog eens graag de aandacht wil vestigen. In feite houdt dit punt ten nauwste verband met de voorgestelde contributieverhoging die mede de bouw van een modern Bijenhuis mogelijk moet maken. Dit punt is de **honingprijs**. We kennen twee prijzen. De prijs van de importhoning en die van de nederlandse honing. Waarom moet de prijs van onze inlandse honing omhoog, zowel ten opzichte van onze huidige prijs als ten opzichte van de prijs van de importhoning? Vanouds heeft de regel gegolden: Honingprijs is boterprijs. Maakt u, afgezien van het uitzonderlijk zeldzaam geworden product Heideraat-

Veleden tijd!

honing, die prijs? Voor de oorlog kostte een z.g. pondspotje (in feite 450 gr.) zomerhoning 50 ct. en nu f 1,80 m.a.w. ongeveer $3\frac{1}{2}$ maal zoveel, maar het pakje North State sigaretten van een kwartje kost nu f 1,75 een prijsstijging die precies tweemaal zo groot is. Dat onze honingprijs bij de prijsstijging tengevolge van de geldontwaarding is achter gebleven behoeft dus geen nader betoog.

Waarom mag en moet de prijs van onze honing belangrijk hoger zijn dan die van de import-honing? Onze imkerij is vergeleken bij die in de exportlanden bijzonder arbeidsintensief. Wij hebben geen grote monoculturen (uitgezonderd tot op zekere hoogte het koolzaad, zolang dat nog duurt). Wij hebben daardoor en mede door ons klimaat veel lagere opbrengsten bij meer werk en kunnen ons product — gelukkig — niet machinaal verwerken. De lagere opbrengsten dwingen ons met kleine verspreide standen te werken. Een gelukkig gevolg daarvan is dat wij door de verscheidenheid van drachtbronnen een honing winnen met een heerlijk aroma, waarin de waardevolle elementen door een voorzichtige handbewerking volkomen bewaard blijven. Onze honing wordt bij een juiste bewerking niet verhit, niet doorgepompt van de ene tank naar de andere en niet onder druk gefilterd, waardoor ook de zeer waardevolle stuifmeelkorrels er geheel worden uitgehaald. Ook door verhitting, hoe gering ook, gaat de kwaliteit van de honing achteruit. Allemaal redenen waarom wij er recht op hebben voor het fijnere inlandse product een hogere prijs te krijgen.

En waarom krijgen we deze niet? Omdat wij onze honing niet duidelijk als eigen produkt aanduiden, deze aanduiding niet beschermen en er onvoldoende reclame voor maken. Onze prijs is dan ook beduidend lager dan die in de landen, waar de imkers dit wel doen. Naar Willem's mening is dit een gevolg van eigen fouten. Willem heeft zich — u kunt dit in zijn schrijverij

terugvinden — altijd verzet tegen de steeds meer opgeld doende mening dat de bijenhoudery een hobby is en onze vereniging een hobbyclub. Een hobby is een liefhebberij — vrijetijdsbesteding, waar normaal geld en soms vrij veel geld bij moet, maar die in het algemeen voor de beoefenaren (enkele uitgekookte jongens daargelaten) geen geld oplevert (duiven, aquaria, postzegels enz.) Dit is met de imkerij beslist niet het geval. Zelfs bij de weinigen, die zuiver uit interesse bijen hebben, komen de kosten er uit. Maar voor het overgrote deel van de imkers is naast het boeiende van het vak **honing** winnen het doel. Ook op ander terrein is het verkeerd teveel de nadruk te leggen op het hobby-aspect en het is bovendien onjuist. In de afd. Bijenteelt van het Landbouwschap zitten wij niet als hobbyisten, maar als producenten in de agrarische sector. Hetzelfde geldt voor het C.O.P.A. overleg in E.E.G. verband. Daarin zijn vertegenwoordigd enerzijds vertegenwoordigers van organisaties van producenten en anderzijds van die der handelaren, maar niet van hobbyisten. Trouwens de georganiseerde verhuur van volken voor de bestuiving en de organisatie die het mogelijk maakt dat jaarlijks tussen de twee- en driezijdend volken bij het koolzaad kunnen worden geplaatst wijzen er duidelijk op dat hier sprake is van een nevenbedrijf. Een nevenbedrijf dat — en ook hierop mag nog wel eens de aandacht worden gevestigd — in het agrarische vlak eenvoudig niet gemist kan worden.

Aan dat karakter van nevenbedrijf — d.w.z. de wens om er iets aan te verdienen — ligt ook het nimmer aflatende streven ten grondslag naar de laagst mogelijke suikerprijs en de hoogst mogelijke honingprijs, al hebben wij ten aanzien van dit laatste punt, zoals Willem hierna nog zal aantonen, wel mooi de boot gemist.

Als u de Groentjes van laten we zeggen na 1920 nog eens naleest, dan zult u zien dat de honingprijs onafgebroken in het brandpunt van de belangstelling stond. Dit werd mede veroorzaakt door het feit dat de concurrentie door de invoer van buitenlandse honing zijn invloed deed voelen. De regel honingprijs is boterprijs werd een illusie.

Wij maken ons zorgen om de teruggang van het aantal imkers. Allerwege wordt geroepen om propaganda, ledenwerfacties enz. Willem heeft in zijn betere jaren ook wel eens wat aan propaganda — ook in groter verband — gedaan, maar de opbrengst aan blijvende leden is maar heel matig. Leden win je alleen door de persoonlijke benadering van mensen, waarin de belangstelling eigenlijk latent al aanwezig is. Zij behoeven alleen maar wakker geschud te worden. De propaganda op tentoonstellingen enz. heeft meer invloed op honingverbruik en ver-

koop en is als zodanig dan ook van buitengewoon belang. Zij vergroot immers het afzetgebied maar op de wijze zoals wij dat nu doen, in de eerste plaats het afzetgebied van de import. Laten we alvorens de situatie bij ons onder de loep te nemen, eerst even naar onze burens kijken. In het Duitsland van de twintiger jaren worstelde men natuurlijk met hetzelfde probleem, temeer daar dit een van de grootste, zo niet het grootste honingimportland is. (een paar getallen 1925 - 4500 ton; 1968, dus toen alleen maar de bondsrepubliek, 50.600 ton. In 1925 werd het verbruik voor 80% gedekt door eigen productie en voor 20% door import; in 1968 voor 23% door eigen productie en voor 77% door import.) Toch krijgt de duitse imker voor zijn honing nog steeds een prijs waar wij niet aan kunnen tippen. Hoe hebben zij dat voor elkaar gekregen? Laten we vooropstellen dat de Duitsers goede organisatoren zijn, wij hebben dat in negatieve zin ervaren, zij zijn minder individualistisch dan wij en hebben meer groepsbesef en zijn daardoor trouw aan de organisatie waarvan zij deel uitmaken, ook als het gaat om zaken waarvan zij individueel misschien niet direct het nut inzien. Zij ontwierpen in de jaren 1927—1928 in landelijk verband een „Einheitsglas“ (eenheidsflacon) en voorzagen deze van een „Gewährstreifen“ (waarborgstrook) en hierin mocht alleen zuivere, vakkundig bewerkte, niet verhitte, inlandse honing worden verkocht.

Zij stichten daartoe een organisatie, die tevens een behoorlijke controle uitoefende en zetten een — nog steeds voortdurende — reclamecampagne op, enerzijds onder de imkers, om hen te bewegen uitsluitend in het „Einheitsglas“ te verkopen, anderzijds onder de consumenten om hen er op te wijzen, dat deze verpakking echte **duitse** honing van de allerbeste kwaliteit waarborgde. Deze actie sloeg aan en ondanks de enorme invoer verkoopt de duitse imker zijn honing nog steeds voor een prijs, die **driemaal zo hoog** is als de onze. Vanzelfsprekend moet de imker voor het voeren van dit merk een geringe vergoeding betalen.

De Zwitserse imkers hebben met hun honingcontrolestation een soortgelijke organisatie, die ik niet helemaal zal gaan beschrijven en ook daar levert de honingafzet tegen een economisch verantwoorde prijs geen bezwaar op.

En wat deden wij? Met ere kan worden vermeld dat onze voormannen in de imkerij voorop gingen. Al in het Groentje van 1924 — blz. 133 kunt u in het H.B.-verslag lezen dat het toenmalige H.B.-lid de Heer Beil informeert hoe het staat met het **Rijksmerk** op honing en op blz. 179 dat de voorzitter met enkele andere afgevaardigden daaromtrent een bespreking ten departemente had gevoerd. Verdere mededelin-

gen over de moeizame voorgeschiedenis van het rijksmerk op honing vindt u in het maandblad van 1925 blz. 51 — van 1926 blz. 163, van 1927 blz. 51, blz. 68, blz. 69 en op blz. 101 een uitvoerig résumé van de alg. secr. omtrent doel en werkwijze van de organisatie van imkersverenigingen die het rijksmerk zullen gaan voeren. Het rijksmerk was er nog niet eens of in het „Ned. Weekblad voor Kruidenierswaren enz.” trok men reeds ten strijde o.m. met de opmerking „Wanneer men in de Nederlandse honinghandel geen onbekende is, moet men telkens ervaren, dat de inlandse honing de vergelijking met het eersteklas buitenlands product niet kan doorstaan”. Onze imkers hadden hieruit twee conclusies moeten trekken:

A. dat het dringend nodig was de inlandse honing op enigerlei wijze te steunen en te propagereen; en

B. dat de handelaren in importhoning een dergelijke actie vreesden. Door sommigen werd dit wel beseft. In de A.V. van 1928 werd door de afd. Beilen en Groningen er op aangedrongen de Regering te vragen spoed te maken met de invoering van het rijksmerk. Ik zal het hele drama rondom de totstandkoming van het rijksmerk niet voor u oplepelen. U kunt het verder vinden in de maandbladen van 1929 blz. 2 en blz. 94; 1930 blz. 73 en blz. 91 en volgende, waar de na zeven jaar martelen eindelijk tot stand gekomen vereniging „Nederlands Honingcontrolestation” (houder van het rijksmerk) zich met een publicatie tot de imkers richt. Op 1 mei 1930 begon het station officiëel zijn werk. Nader inlichtingen betreffende het rijksmerk vindt u op blz. 112 van het juninummer, blz. 134 van het julinummer en blz. 154 van het augustusnummer van 1930. Tot degenen die onvermoeibaar voor de tot standkoming hadden geijverd behoorden naast enkele H.B. leden — ik noem liever geen namen om niet het risico te lopen iemand te vergeten — onze oud- bijenteeltconsulent Dr. A. Minderhoud en Dr. H. W. de Boer, Directeur van de Keuringsdienst voor Waren te Enschede, later te Groningen, een erkend expert op het gebied van honing en honingonderzoek, die tevens Directeur werd van het Honingcontrolestation. De essentie van de zaak was als volgt: Lid van de vereniging „Honingcontrolestation” waren de imkersbonden. Imkers, handelaren in honing en zemerijen, konden zich met een verzoek om te worden aangesloten richten tot de directeur.

Natuurlijk moest voor de rijksmerken worden betaald, om althans ten dele de kosten van de organisatie en de controle te betalen al was dat een centenkwestie. De imkers zagen het belang van de zaak niet en hadden die luttele centen er niet voor over. Het rijksmerk leidde van

meet af aan een kwijnend bestaan. In het december van 1931, blz. 215 werd reeds geconstateerd: „Indien niet meer imkers zich bij het Honingcontrolestation aansluiten, behoort het rijksmerk spoedig tot het verleden”.

De alg. secretaris Loustra vatte in zeven punten samen wat daarvan het gevolg zou zijn en het zevende punt was „De niet R. M. voerende imkers kunnen beschouwd worden als de doodgravers van de nederlandse bijenteelt” en het lijkt erop dat hij althans ten dele gelijk heeft gekregen. Een aantal H.B. leden dat zich er voor inzette het rijksmerk „erin te brengen” slaagde daarin niet. Het H.B. lid Frankenhuis zag zelfs kans de slagzin „Koopt honig met Rijksmerk” in raathoning door de bijen te laten uitbouwen — zie de foto's hiervan op blz. 33 en 34 van het februarinumnummer van 1938 en etaleerde dit resultaat van zijn „schrijvende bijen” in een Haags warenhuis. Ook onze huidige voorzitter heeft zich direct na zijn optreden als zodanig ingezet voor het behoud van het rijksmerk. Het mocht allemaal niet baten. Dr. de Boer nam per 1 april 1941 ontslag als Directeur van het Honingcontrolestation en in de A.V. van 18 april 1941 werd de Ver. het Ned. Honingcontrolestation ontbonden en daarmee was het rijksmerk, waar nooit veel leven in had gezeten roemloos ten onder gegaan. Oorzaak: Geringe waardering van de imkers voor het Rijkshoningmerk.

Een uitspraak, die op Willem nog al wat indruk heeft gemaakt, luidt: „Wie niet van de geschiedenis leert moet het overdoen”. Welnu, we hebben een poging gedaan om het — op bescheiden schaal — over te doen en wel door invoering van de honingbokaal met ons verenigingsembleem. Ook deze bokaal is niet voldoende aangeslagen. De imkers gebruiken liever een uitgewassen jampot en met de huidige wegwerpverpakking, waar je dan nog een plastic dekseltje met ons verenigingsembleem op kan drukken, is het hek helemaal van de dam. Het is natuurlijk lekker goedkoop, maar als we ons nu eens even realiseren hoe de presentatie van welk product ook de laatste jaren is veranderd en hoe belangrijk de verpakking is geworden bij de verkoop (aan het onderwerp verpakking worden congressen gewijd) dan is het toch duidelijk dat je met een omgewassen jampot met een plastic drukdekseltje geen been aan de grond krijgt als het er om gaat het product er tegen een hogere prijs dan het buitenlandse product bij het publiek in te brengen, ook niet via een centrale verkooporganisatie. Onze honing zal naast de importhoning in de winkel moeten komen, waarbij het er niet toe doet of de winkelier rechtstreeks door de imker dan wel door een van de handelsinstellingen wordt be-

voorraad. Deze honing zal zodanig gepresenteerd moeten worden, dat zij direct als zuiver nederlandse honing herkenbaar is en zal op de een of andere wijze van een kwaliteitsgarantiezegel moeten worden voorzien. Ons nieuwe Bijenhuis zal de outillage moeten krijgen voor een behoorlijke honingverwerking. Wat in andere landen mogelijk is moet hier toch ook kunnen.

Overigens zal de imker toch afstand moeten doen van zijn jampotje, daar in het C.O.P.A. verband (E.E.G. overleg) gewichten zullen worden vastgesteld voor de verkoop van honing en daar is $\pm$ 453 gr. — inhoud van het jampotje — niet bij. Het zal vermoedelijk worden, voor zover de verpakkingen het gewicht van 50 gr. (hotel- en kampeerverpakkingen) te boven gaan, gewichten van 250 - 500 - en 750 gr. en veelvouden van 500 gr.

Men heeft mij verzekerd dat het mogelijk is 500 gr. in het jampotje te stouwen, maar dan wordt het wel een onsmakelijk geheel en op onze honingtentoonstellingen als zijnde te vol onherroepelijk afgekeurd.

Het kan zijn dat het rijkshoningmerksysteem misschien wat te perfectionistisch was en het overigens eenvoudige reglement de imkers afschrikte. Ook is een dergelijke organisatie, die toch feitelijk het oogmerk heeft een kwaliteitsproduct aan de man te brengen, naar de mening van Willem meer een taak van het bedrijfsleven (in casu de imkersorganisaties verenigd in Bedrijfsraad en Landbouwschap) dan van de overheid. Deze geeft in het Honingbesluit van de Warenwet weliswaar minimeisen waaraan de honing moet voldoen, maar dat is uit een oogpunt van prijs- en verkoopstechniek

niet voldoende. We zullen liefst in landelijk verband, een eigen honingpot, die zich duidelijk onderscheidt van een jampot, moeten creëren, omgeven met een waarborg voor de inhoud en zodanig verpakt en geëtiketteerd dat hij in de betere comestibleszaak niet als assepoester tussen de aldaar geëtaleerde delicatessen staat. Er zal een behoorlijke reclame nodig zijn de aldus verpakte duurdere honing er bij het publiek in te brengen. Toch is Willem er vast van overtuigd dat het fout is te proberen met de prijs te concurreren met de importhoning. Het publiek wat geheel is ingesteld op de cash en carry is voor ons geen afzetgebied. Dat hoeft ook niet. Het honingverbruik gaat ver boven de eigen productie uit. En dan moet het mogelijk zijn voor die eigen productie ook een eigen markt creëren. Maar dan wel een kwaliteitsproduct, wat dan ook uit de hele presentatie moet blijken. En een betere prijs zou, daar is Willem heilig van overtuigd op zijn minst de achteruitgang in de imkerij ogenblikkelijk tot staan brengen. Maar het is nu eenmaal met alles zo, als er geld uit moet komen, moet er eerst geld ingestopt worden. Wij hopen een nieuw Bijenhuis te bouwen, een bijenhuis met een aan alle eisen van de Warenwet voldoende ruimte voor de verwerking van honing en we zoeken wegen om naar een betere afzet te komen. Wie niet van de geschiedenis heeft geleerd moet het overdoen, maar — driemaal is scheepsrecht. Welnu: Het rijksmerk werd een sof, de bokaal verging het niet veel beter en de derde poging zal moeten slagen, **met uw medewerking en met uw geld**. Houdt u het goed in het oog als u gaat discussiëren en stemmen over de contributieverhoging.

Willem.

De lezer schrijft

KWEETTE ZWERM

„Kweette zwerm schreeuwde mijn buurlingen. Opgewonden stormde hij met klompen en al mijn woonkamer binnen. Wild gebarend en over zijn woorden struikelend was hij al halverwege zijn verhaal voor hij mijn vrouw zag, die hem misprijzend aankeek. Heel timide schuifelde hij terug en zette zijn klompen waar ze hoorden. Pas toen draaide mijn vrouw bij en kwam de koffiepot te voorschijn.

Hij had niet veel trek, maar ik wel en al koffie drinkend kwam het eruit, dat de zwerm bij zijn baas in de schoorsteen zat.

Hij zat er kennelijk allang want de man had er

veel last van. Een gemakkelijke zwerm was het dus niet en weinig enthousiast ging ik ook mee om mijn buurlingen aan een volk te helpen. Bij de bewuste schoorsteen aangekomen ebde mijn laatste restje enthousiasme weg en de moed zonk mij in de schoenen toen bleek dat de bijen er met geen mogelijkheid uit waren te krijgen.

Goede raad was duur en daar de man veel last van de bijen had werd dus de dure raad maar verschaft. „Schoorsteen afbreken”.

De man ging vrijwel onmiddellijk accoord en toen zat ik eraan vast.

Steentje voor steentje werd verwijderd en hoe

meer stenen er verwijderd werden hoe verbaasd er ik werd. Na lang zwoegen hadden wij voldoende ruimte gemaakt om het nest te verwijderen en het klinkt ongelooflijk maar het is heus waar. Er hingen in de schoorsteen vijf raten van ieder 75 cm lang, barstens vol met bijen, broed en honing, kortom een prachtvolk. Het zesraamskastje dat ik meegenomen had was te klein, er moest een grote kast aan te pas komen. Voorzichtig werd alles stuk voor stuk losgesneden en in ramen gezet. Een paar stukjes raffia om elk raam om het zaakje voorlopig vast te zetten en heel voorzichtig werd de kast naar huis getransporteerd.

Op de oude plaats hingen wij zolang een zwermkieps, ingesmeerd met wat was en honing en 's avonds werden de in de zwermkieps aanvlogen vliegbijs weer bij het volk gestort.

Naast de honing die hij er al direct afhaalde heeft mijn buurjongen datzelfde jaar nog eens van hetzelfde volk kunnen oogsten.

Hij had zijn volk en ik was weer een ervaring rijker. 't Was een prachtvolk.

C. A. Metselaar, Boskoop.

1. Onzin (Decemhernummer blz. 191).

Aan het slot van het stukje over buitenlandse honing en imkershoning merkt rubriekschrijver op: dat het dus GEEN onzin is als deze imker z'n honing aanprijst als een zuiver natuurproduct, dat **niet** dikwijls bewerkt en verhit is.

Dank u wel, rubriekschrijver, want dit is mij juist uit het hart gegrepen. Lezen we in het zelfde Groentje het artikel: Stuifmeel als geneesmiddel (blz. 198), dan is mijn stokpaardje compleet. Want ik propageer zelf altijd „pure honing” en daar versta ik onder zuivere Nederlandse honing, die niet verhit is en niet enkele malen door een nylonkous moet om vooral ook het stuifmeel er maar uit te halen. Honing uit jonge raat goed gezeefd door een grove en fijne zeef na enkele dagen afgeschuimd, vind ik prachtig, maar vooral ook heerlijk. Laten we maar wat stuifmeel in de honing laten, voor mij is dit een **extra** reden om imkershoning te vragen (Lees: aan te bevelen).

Reeds geruime tijd pleit ik ervoor bij collega-imkers en stel ik ook graag hier de vraag: gaat men niet te ver als men alleen honing die enige malen verhit en door nylonkousen gehaald is bij de honingkeuringen voor prijzen in aanmerking laten komen? Nogmaals dank rubriekschrijver.

2. Onbevruichte moeder?

Mag ik naar aanleiding van het artikel: 3 goede

tips, decemhernummer blz. 192, de Heer Mulder (en ook anderen natuurlijk graag) iets vertellen en vragen? Meerdere malen (afgelopen jaar 2x) dacht ik na de heidedracht een moederloos, maar toch groot volk te hebben. Om de proef op de som te stellen, hing ik daar één raampje één-dagsbroed van een ander volk in. Na 3 à 4 dagen nog eens kijken. Resultaat: jawel 2 soms 3 ramen met één-dagseitjes. Zou de aanwezigheid van één-dagseitjes een koningin, die op de heide met het leggen stopt, omdat de bijen te druk zijn met het nectar verzamelen, toch weer activeren of is hier sprake van een pauze tussen meerdere bevruchtingen? (of van een pauze in de leg)?

3. Uit de Jaagkieps. Laat kunstraat uitbouwen (decemhernummer blz. 193). Zelf ben ik enthousiast voor veel kunstraat geven. Buiten de in dit artikel gegeven voordelen i.c. grotere bijen en meer opbrengst heb ik zelf de ondervinding, dat zowel de koningin als de bijen actiever werken. Ik vind dat als je zo'n jong raam uit het volk licht, het genoeg dat de bijen daarin vinden direct op me overslaat. Het is voor mij altijd een feest zo'n raam te zien en de honing lijkt mij uit zo'n jonge raat ook altijd veel mooier.

Moet u uit de raat zo-uit-de-kast eens een stukje uitbreken en opeten: Kostelijk.

Ten slotte ben ik ervan overtuigd dat jonge raat gezondere bijen geeft dus ook minder of geen nosema. Om de kosten behoeft men het niet te laten, de oude raat en meerdere honing brengen toch ook geld op? Deze opbrengst toch is niet het hoofdmotief van deze voor mij bijzondere hobby.

G. J. Jacobse,

De Bilt, Post Bilthoven.

De uitwintering 1969 met z'n vele dode volken staat ons nog duidelijk voor ogen. Van verschillende zijden werd gesuggereerd dat „Nosema” de boosdoener zou zijn welke ziekte extra hard kon toeslaan vanwege de verminderde weerstand der volken ten gevolge van het koude najaar 1968.

Opnieuw nadert het voorjaar en vol verwachting kijken we uit hoe de immen het er hebben afgebracht. Het weer in de herfst 1969 was uitstekend, zodat een evt. sterfte niet aan klimatologische omstandigheden toegeschreven kan worden.

Om een goed beeld van de aanwezigheid c.q. verspreiding van Nosema te verkrijgen stelt de afd. Buiksloot voor:

A) Dat er in het Groentje een adres bekend

wordt gemaakt aan wie monsters dode bijen kunnen worden toegestuurd voor onderzoek.

- B) Dat afdelingen uit alle provincies monsters insturen, zodat een duidelijk beeld verkregen kan worden omtrent de evt. aanwezigheid van Nosema.
- C) Dat de resultaten van dit onderzoek in kaart worden gebracht en gepubliceerd.
- D) Dat het insturen van monsters dode bijen jaarlijks plaats vindt.

J. A. Zoet.

De redacteur vraagt mij een korte aantekening te maken bij het bovenstaande. Aan dit verzoek voldoe ik gaarne.

Op de eerste plaats zou ik willen aanbevelen de volgende artikelen over Nosema in het Maandschrift nog eens goed te lezen:

Proeven met Nosemack en Fumidil-B ter bestrijding van Nosema apis (M.v.B. september 1957, blz. 148-149).

Het mysterie Nosema (Bijenteelt 1965, blz. 133-135). Proeven met Apimycine om de gevolgen van Nosema-besmetting te beperken (Bijenteelt 1969, blz. 7-8).

Het adres waar bijenmonsters gratis op ziekte worden onderzocht, is nog steeds: Rijksbijenteeltconsulent, Bredaseweg 304, Tilburg.

Het is misschien niet algemeen bekend, maar als de imker vermoedt dat zijn bijen ziek zijn, is hij volgens de Bijenwet verplicht hiervan kennis te geven aan de Rijksbijenteeltconsulent.

Tegen het onder B gestelde heb ik echter wel enige bezwaren. Als alle imkers uit Nederland monsters van hun bijen gaan opsturen, is het een onmogelijkheid deze binnen een redelijke tijd te onderzoeken. Het is bovendien overbodig, omdat de uitslag van te voren wel vaststaat mits men maar voldoende bijen onderzoekt. Nosema komt overal voor. Maar dat wil nog niet zeggen, dat het altijd **kwaadaardig** optreedt. Dit hoeft zelfs niet het geval te zijn bij een hoog besmettingspercentage, terwijl bij een betrekkelijk laag percentage besmette bijen soms ernstige schade optreedt. Dit hangt meestal samen met de omstandigheden in de vorige zomer en met het weer in het voorjaar.

Het in kaart brengen van de Nosema-gevallen is overbodig. Men kan ook de hele kaart van Nederland (Europa, wereld) zwart maken.

Samenvattend: Als afwijkingen geconstateerd worden, flinke monsters (minstens 50 bijen per volk) opsturen in houten of kartonnen doosjes. Niet in glas of plastic verpakken!

Ir. J. Mommers.

VERPLAATSEN VAN BIJENVOLKEN

Mijn jarenlange ervaring is, dat we een volk geen zes km behoeven te verplaatsen, om te voorkomen dat anders de bijen naar de oude stand terug zouden vliegen. Wij gaan hier in Renkum al jarenlang naar de Betuwe en wel naar Heteren, 3 km van mijn stand. Zelden komen er bijen terug.

Bij een lid van ons uit Doorwerth kwamen, na verplaatsing over een afstand van 2 km veel bijen terug uit de Betuwe. Deze werden dus niet door de rivier de Rijn tegengehouden. Jarenlang ga ik naar de heide en dat is op het ogenblik 4 km van mijn stand. Nooit komen er bijen terug.

Voordat de Renkumse heide ontgonnen was, heb ik de bijen een jaar lang bij boswachter Jansen gebracht, nauwelijks 2 km van huis, naar een bosrijke omgeving, doch nooit heb ik last gehad van terugvliegen.

Weet u nog wel het heidejaar 1910? Dat zal ik nooit vergeten. Onze wandelleraar kwam langs toen ik bij de bijen was en vroeg: „Doen ze het nogal m'n jongen?” Ik was toen 13 jaar. En ze deden het best hoor, dat kan ik u verzekeren. Een andere vraag is: hoeveel dagen moeten we een volk verwijderen van de stand, zonder dat de bijen naar de oude plaats terugvliegen. Uit ondervinding kan ik u hierop nog geen antwoord geven, maar dat komt nog wel van het najaar.

We hebben het nu toch over terugvliegen van bijen. Het is mij bekend van een lid van onze vereniging, wonende te Randwijk, toen hij op de bijenmarkt te Renkum stond met een paar volken, dat het wel leek alsof al z'n darren waren teruggevlogen naar Randwijk, doch geen werkbijen (afstand 4 km). Het is best mogelijk, dat bij proeven zou blijken dat de afstanden voor het verplaatsen van bijen nog kleiner zouden uitvallen, vooral onder bepaalde omstandigheden van terrein, bebossing, markeren van de vliegplank en dergelijke. Oude imkers zeiden altijd: een half uur gaans, terwijl ze dan acht dagen moet blijven staan.

J. C. van Scherrenburg - Renkum.

Onze Imkersagenda

21 april. Bijenmarkt te Purmerend. Deze markt wordt georganiseerd door de afd. Beemster op het veilingterrein B.P. en O., Burg. Kooimanweg 1 te Purmerend.

24 april. Bijenmarkt te Emmen.

Officiële mededelingen

KOOLZAAD 1970

„Kontakt met de Direktie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders heeft geleid tot de verheugende konklusie, dat ook in 1970 een behoorlijk areaal koolzaad voor het plaatsen van bijenvolken door de Direktie is gereserveerd. Het areaal is op onderstaande kaart aangegeven. Het gedeelte binnen de cirkel, ter grootte van ± 1140 ha, is gereserveerd voor de imkers. Imkers of Afdelingen die reisplannen hebben worden verzocht uitsluitend met de heer W. van 't Land kontakt op te nemen.

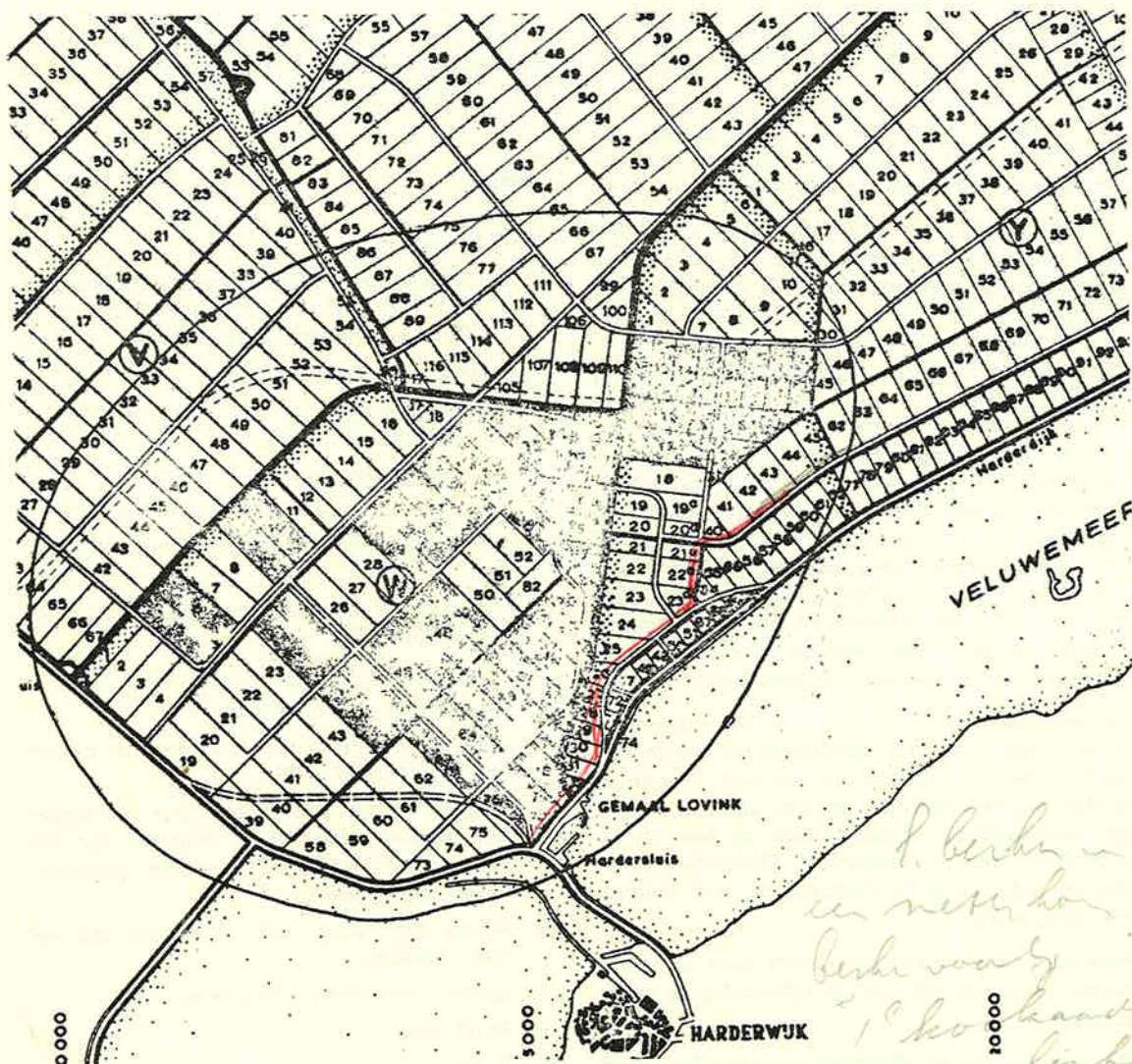
Aanvragen kunnen vanaf 1 april 1970 worden gedaan bij voorkeur per brief, waarna de bekende formulieren toegezonden worden. De heer van 't Land is elke dag — behalve 's zondags — telefonisch bereikbaar van 17.00 uur tot 18.00 uur. Zijn adres is:

Oude Bouwheerstraat 7, te Barneveld.

De Bestrijdingsmiddelencommissie".

W.A. VERZEKERING

Zoals u mogelijk bekend, is door het Bestuur der Vereniging indertijd een W.A.-verzekering gesloten voor de leden, uitsluitend in hun kwaliteit van houders van- en handelaars in bijen. Indien door de bijen lichamelijk letsel of benadeling van de gezondheid van personen (derden) wordt veroorzaakt en de schuld is komen vast te staan is verzekerd per persoon een bedrag van max. f 10.000,— indien meerdere per-

sonen worden getroffen max. f 50.000,—. Indien schade door de bijen wordt toegebracht aan zaken of goederen van derden is het maximum te vergoeden bedrag f 5.000,—.

Alleen schaden **boven f 10,—** komen ten laste van de verzekering.

Het is uiteraard in dit korte bestek niet mogelijk de verzekeringsvoorwaarden hier in volle omvang te vermelden.

In geval een lid voor vergoeding van geleden schade door de bijen veroorzaakt wordt aangesproken is het, mede gezien de vrij moeilijke beoordeling der schuldvraag, in uw belang geen toezeggingen tot vergoeding te doen en de eventuele toegezonden correspondentie hierover onbeantwoord door te zenden aan onze Assurantie-makelaar firma Langeveldt de Vos de Waal, Grote Bickersstraat 74, Amsterdam.

Uit de Hoofdbestuursvergadering van 1 april 1970

Aanwezig de heren Mr. L. R. J. Ridder van Rappard (voorzitter), W. Assink, Mr. F. B. Blaisse, H. G. Maagendans, J. J. Mulder, P. J. A. v. d. Looij, C. Pater Jzn., P. H. Ramakers, O. de Vries, W. C. v. Werkhoven, Ir. J. Mommsers en W. H. v. Mourik.

De voorzitter installeert Mr. F. B. Blaisse als H.B.-lid voor de Graafschap en Lijmers als opvolger van de heer G. J. A. Meijer.

Het voorstel van de afd. Ede (febr.no. blz. 28) vindt algemene instemming. Er zijn technische moeilijkheden, waarvoor het H.B. een oplossing zal trachten te vinden. Ten aanzien van de nieuwbouwplannen wordt besloten de bouwkosten zoveel mogelijk te drukken door bezuiniging op de bijkomende kosten. Ter alg. vergadering zal de voorzitter hieromtrent nadere mededelingen doen. De mogelijkheid om een lening onder de leden aan te gaan, renteloos of tegen een lage rente, wordt besproken. Gedacht wordt aan het plaatsen van bouwstenen (lage rente) of hoekstenen (geen rente) met inschrijving in een ereregister, onder te brengen bij de leden. Afd. die hierover ideeën hebben of met een initiatiefvoorstel willen komen, worden verzocht hiervan kennis te geven aan de alg. secretaris.

De jaarstukken — zie elders in dit nummer — worden door het H.B. goedgekeurd. Afgevaardigden, die voornemens zijn hierover **vragen** te stellen, worden verzocht deze **zo spoedig mogelijk schriftelijk** bij de accountant, de heer W. H. v. Mourik, 1ste St. Janshof 11, Rotterdam, in te dienen, hetgeen de behandeling ter A.V. belangrijk bespoedigt.

Nog geen der afdelingen heeft zich definitief bereid verklaard dit jaar de imkersdag te organiseren.

De agenda voor de **algemene vergadering** wordt

vastgesteld. De vergadering wordt gehouden op zaterdag 2 mei 1970 in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen aan de Mariaplaats te Utrecht. Door bijzondere omstandigheden zal de vergadering te 10.30 uur precies aanvangen een half uur eerder dan gebruikelijk.

Agenda

1. Opening.
2. Verkiezing algemeen voorzitter (voordracht H.B. 1. Mr. L. R. J. Ridder van Rappard, 2. H. G. Maagendans, 3. W. Assink).
3. Beleid Hoofdbestuur.
4. Notulen voorgaande alg. vergadering (zie junino. 1969 blz. 93).
5. De nieuwbouwplannen.
6. Vaststelling quotum (zie jan.no. blz. 12).
7. Voorstellen afd. Amsterdam (zie jan.no. blz. 12).
8. Voorstellen afd. Arnhem (zie jan.no. blz. 12 en 13).
9. Voorstel afd. Ede (zie febr.no. blz. 28).
10. Benoeming van ereleden.
11. Rapport van de Commissie voor het nazien der boeken over 1969.
12. Aanwijzing der Commissie voor het nazien der boeken over 1970. Voorstel van het H.B. de afd. Brielle en Brummen, als reserve de afd. Bunnik.
13. Plaats Alg. Verg. 1971. Voorstel van het H.B.: Utrecht.
14. Jaarstukken 1969 en begroting 1971.
15. Rondvraag.
16. Sluiting.

Jaaroverzicht 1969

Rotterdam, 17 maart 1970.

Aan
de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt
in Nederland.
WAGENINGEN

Mijne Heren,

Hierbij hebben wij het genoegen U ons rapport over het boekjaar 1969 te doen toekomen.
Voorzover ons dit in het belang van ons onderzoek noodzakelijk voorkwam, hebben wij de verschillende administraties steekproefsgewijze gecontroleerd aan de hand van de bescheiden en de ons verstrekte inlichtingen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

De aanwezigheid van de effecten hebben wij gecontroleerd aan de hand van de opgave van de Algemene Bank Nederland N.V. te Wageningen, waar deze effecten in open bewaring berusten. Evenals vorige jaren zijn de effecten à pari opgenomen. Het totaal van de effecten van Uw diverse afdelingen had op 31 december 1969 een beurswaarde van f 22.600,— (nominaal f 34.500,—).

De saldi van de bank, spaarbanken en postrekeningen zijn in overeenstemming met de rekening-courant, resp. de spaarbankboekjes per 31 december 1969.

Van de aanwezigheid der kasgelden hebben wij ons op onregelde tijdstippen overtuigd.

De polissen der brandverzekering zijn ons overgelegd. De polissen bleken de desbetreffende risico's voldoende te dekken.

Ten gunste resp. ten laste van de interestrekeningen der verschillende afdelingen is, behalve de opbrengst van de effecten en de interest van banken en spaarbanken, ook gebracht de tussen de verschillende afdelingen verrekende rente ad. 3% voor geleende gelden.

Bij de vaststelling der balansen is rekening gehouden met de bij de balansopmaking bekende gegevens.

T.a.v. de verschillende balansen, exploitatie-rekeningen en de begroting merken wij nog het volgende op:

AFDELING VERENIGING

Material f 3,—

Saldo per 1 januari 1968

af: afschrijving over 1969

Balans per 31 december 1969

Gld.
181,—
178,—
3,—

Reserve voor tentoonstellingsfonds f 2.733,68

Saldo per 1 januari 1969

bij: gereserveerd ten laste van de exploitatie-rekening 1969

Balans per 31 december 1969

Gld.
2.483,68
250,—
2.733,68

Congressfonds f 400,—

Saldo per 1 januari 1969

bij: gereserveerd ten laste van de exploitatie-rekening 1969

Balans per 31 december 1969

Gld.
200,—
200,—
400,—

Contributies Kon. Nederl. Landbouw Comité, enz. f 125,02 Gld.

Samengesteld als volgt:

Kon. Nederl. Landbouw Comité 53,52
Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten 30,—
N.F.O. 32,—
Nederl. Heide Maatschappij 4,50
Arboretum 2,50
K.N.C.V. 2,50

125,02

Bijdrage wetenschappelijk bijeenkomstonderzoek Landbouw Hogeschool f 535,20

In totaal is nu over de jaren 1961 t/m 1969 gereserveerd een bedrag van f 5.172,30.

AFDELING HANDEL

Machines f 15.677,02

Saldo per 1 januari 1969

af: afschrijving over 1969

Balans per 31 december 1969

Gld.
18.060,07
2.383,05
15.677,02

Goederen f 76.924,30

De goederenvoorraden zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende inkooprijzen, resp. tegen kostprijzen indien deze lager waren.

In tegenstelling tot vorige jaren is de omzetbelasting thans niet meer in de waardering opgenomen.

Incourante artikelen zijn lager gewaardeerd of pro-memorie opgenomen.

Van de goederenvoorraad zijn ons specifieke lijsten overgelegd. De leden van de commissie Handel hebben de aanwezigheid van de goederenvoorraad steekproefsgewijze gecontroleerd.

Debiteuren f 4.686,82

Conform de saldi-lijst per 31 december 1969. Hieronder komen geen dubieuze vorderingen voor.

Bij de opmaking van dit rapport was hierop f 2.655,25 betaald.

Vennootschapsbelasting f 8.282,40

Wij verwijzen U in verband met de te betalen vennootschapsbelasting naar onze toelichting in ons rapport over 1967.

Met de Inspectie der Belastingen is nog geen overeenstemming bereikt over de al of niet verschuldigdheid van belasting over de jaren 1966 tot en met 1969.

Wij hebben in verband hiermede het in 1969 betaalde bedrag ad. f 8.282,40 nog niet ten laste van de exploitatie-rekening gebracht.

AFDELING SUIKER

Bouwgrond f 33.934,43

Dit bedrag is in 1969 betaald voor de aankoop van de grond voor het nieuw te bouwen Bijenhuis. Overdrachts- en notaris-kosten zijn hierin begrepen.

Gemeente Wageningen f 322.100,—

Koopsom Bijenhuis

af: hierop ontvangen bij de overdracht

Balans per 31 december 1969

Dit bedrag wordt in 1970 door de Gemeente Wageningen betaald.

Gld.
347.100,—
25.000,—
322.100,—

Menginstallatie en bascule f 1,—

Saldo per 1 januari 1969

af: afschrijving over 1969

Balans per 31 december 1969

Gld.
34,80
33,80
1,—

Reserve nieuwbouw f 334.203,—

Dit bedrag is als volgt samengesteld:

Koopsom Bijenhuis c.s.

af: boekwaarde huis en kantoor

boekwaarde pakhuis

Balans per 31 december 1969

Gld.	Gld.
347.100,—	
12.896,—	
1,—	12.897,—
	334.203,—

Dit bedrag zal t.z.t. in mindering van de bouwkosten van het nieuwe Bijenhuis worden gebracht.

Exploitatie huis en kantoor f 72,55 (voordelig)

Samengesteld als volgt:

Ontvangen huren

af: betaalde belastingen en kosten

Voordelig saldo

Gld.
1.680,—
1.607,45
72,55

Bedrijfsraad f 3.602,76

Over 1969 was aan de Bedrijfsraad f 6.498,76 verschuldigd. Vóór de balansopmaking was aan deze instelling reeds f 3.000,— voorschot betaald. Er is bovendien over 1968 nog f 104,— te betalen.

Evenals over 1968 is in 1969 weer 2 cent per kilo afgeleverde suikers bijgedragen.

SAMENGESTELDE BALANSEN

Effecten f 34.500,—

Afdeling Vereniging

29.000,— 3½% Nederland 1947

500,— idem

100,— idem

2.500 3 % Staatsschuld

Gld.	Gld.
29.000,—	
500,—	
100,—	
2.500,—	32.100,—

Afdeling Suiker

400,— 3½% Nederland 1947

400,—

Afdeling Assurantie

2.000,— 3 % Arnhemse Hypotheekbank E

2.000,—
34.500,—

Betalingsmiddelen f 20.972,12

De betalingsmiddelen van de verschillende afdelingen zijn, voorzover dit met een juist financieel beleid in overeenstemming was, rentegevend belegd geweest.

De saldi banken en spaarbanken van de verschillende afdelingen waren per ultimo 1969 als volgt:

	Gld.	Gld.
Spaarbanken		
Nuttspaarbank, Wageningen	8.530,32	
Rijkspostspaarbank	282,96	8.813,28
Banken, in rekening-courant		
Algemene Bank Nederland N.V.		780,47
		9.593,75

Kapitaal f 149.173,86

Volgens samengestelde balansen, waarbij

de effecten à pari zijn opgenomen

De beurswaarde per 31 december 1969 was lager

149.173,86
11.900,—
137.273,86

Begroting 1971

Bij het opmaken van de concept-begroting voor 1971 is uitgegaan van 5.200 leden (1969: 5.200 leden). In 1969 waren er 5352 betalende leden, gezins- en jeugdleden. Bovendien waren er nog 75 verspreide leden in 1969.

Als vergelijking hebben wij opgenomen de begroting 1969 met de werkelijke exploitatie-cijfers 1969 en de begroting 1970. In de begroting voor 1971 is rekening gehouden met de door

het Hoofdbestuur voorgestelde verhoging van het quotum met f 4,—.

Bovendien werd er in verwerkt het aandeel van de afdeling Handel in het salaris van de secretaris-penningmeester voor de door deze functionaris te verrichten werkzaamheden ten behoeve van afdeling Handel.

Voor het overige gaf ons onderzoek geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Hoogachtend,
Accountantskantoor W. H. van Mourik

AFDELING VERENIGING

Balans per 31 december 1969

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten		32.100,—	Kapitaal per 1 januari 1969	46.692,44	
Materiaal		3,—	af: nadelig saldo 1969	4.299,06	42.393,38
Debiteuren, te vorderen kosten, enz.		942,25	Vooruitontvangen quotum 1970		8.163,75
Afdeling Suiker		27.988,70	Reserves:		
Spaarbank	282,96		Tentoonstellingsfonds		2.733,68
Postgiro	3.905,45		Congresfonds		400,—
Kas	975,05	5.163,46	Nog te betalen:		
			Maandschrift	4.933,84	
			Onkosten, enz.	7.572,76	12.506,60
		66.197,41			66.197,41

Exploitatie-rekening over 1969

Salaris secr.-penningmeester	19.495,02	Quotum	39.483,25
Sociale lasten	2.512,91	Verspreide leden	719,14
Maandschrift	20.665,82	Interest	2.727,44
Onkosten Hoofdbestuur	3.146,68	Bijdrage afdeling Suiker voor verzekering bijenvolken	3.200,—
Onkosten Algemene Vergadering	899,30	Advertenties	2.810,50
Reis- en verblijfskosten secr.-penningm.	146,70	Aandeel afdeling Handel in salaris secr.-penningmeester	3.000,—
Propaganda	918,65	Nadelig saldo	4.299,06
Algemene onkosten:			
porti- en telefoonkosten	867,85		
drukwerk, papier, enz.	933,58		
kantoorhuur	400,—		
verlichting en verwarming	200,—		
diversen	382,56		
Contributies Kon. Nederl. Landbouw	2.783,99		
Comité, N.F.O., enz.	125,02		
Accountantskosten	400,—		
Bibliotheek	295,92		
Verzekering bijenvolken	3.200,—		
Imkersdag	64,18		
Tentoonstellingsfonds	250,—		
Bijdrage voor deelneming aan congressen	200,—		
Bijdrage wetenschappelijk bijenteeltonderzoek			
Landbouw Hogeschool	535,20		
Pensioen	600,—		
	56.239,39		56.239,39

AFDELING HANDEL

Balans per 31 december 1969

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Machines		15.677,02	Kapitaal per 1 januari 1969	16.533,30	
Goederen		76.924,30	af: nadelig saldo 1969	1.621,80	14.911,50
Debiteuren en vooruitbetaalde kosten		16.282,77	Afdeling Suiker		83.269,79
Kas	2.253,80		Crediteuren	15.187,93	
Postgiro	4.244,07	6.497,87	Nog te betalen:		
			onkosten, sociale lasten, enz.	2.012,74	17.200,67
		115.381,96			115.381,96

Exploitatie-rekening over 1969

Onkosten	6.836,—	Bruto-winst op verkochte goederen	42.943,86
Advertenties	1.100,—	Administratie suiker	3.249,38
Accountantskosten	400,—	Nadelig saldo	1.621,80
Omzetbelasting	1.360,44		
Salarissen	23.723,26		
Sociale lasten	4.370,02		
Pensioenen	322,50		
Huur kantoor	800,—		
Emballage	324,77		
Interest	3.195,—		
Afschrijving machines	2.383,05		
Aandeel in salaris secr.-penningmeester	3.000,—		
	47.815,04		47.815,04

AFDELING SUIKER

Balans per 31 december 1969

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Bouwgrond	33.934,43		Kapitaal per 1 januari 1969	82.762,65	
Menginstallatie en bascule	1,—		af: nadelig saldo 1969	1.173,42	81.589,23
Kantoorinventaris	1,—	33.936,43	Reserve nieuwbouw		334.203,—
Gemeente Wageningen		322.100,—	Nog te betalen:		
Effecten		400,—	crediteuren, onkosten, enz.	2.794,40	
Voorraad Suiker		8.058,08	Bedrijfsraad	3.602,76	6.397,16
Te vorderen en vooruitbetaald		1.372,75	Afdeling Assurantie	8.269,75	
Afdeling Handel		83.269,79	Afdeling Vereniging	27.988,70	36.258,45
Algemene Bank Nederland N.V.	780,47				
Nutsspaarbank	8.530,32	9.310,79			
		458.447,84			458.447,84

Exploitatie-rekening over 1969

Afschrijving meubilair en machines	33,80	Afdelingen en verspreide leden	139.307,81
Suiker, mengmiddelen en zakken	105.825,17	af: Bedrijfsraad Bijenteelt	6.498,76
Vrachten	9.582,17		132.809,05
Verwerking en expeditie suiker	10.904,33	Interest	2.296,06
Sociale lasten	1.271,47	Voordelig saldo exploitatie pand	72,55
Verzekering bijenvolken	3.200,—	Nadelig saldo	1.173,42
Onkosten	1.397,28		
Administratiekosten	3.249,38		
Drukwerken, enz.	164,98		
Accountantskosten	400,—		
Pensioenen	322,50		
	136.351,08		136.351,08

AFDELING ASSURANTIE

Balans per 31 december 1969

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten		2.000,—	Kapitaal per 1 januari 1969	9.979,75	
Te vorderen interest		10,—	bij: voordelig saldo 1969	300,—	10.279,75
Afdeling Suiker		8.269,75			
		10.279,75			10.279,75

Exploitatie-rekening over 1969

Voordelig saldo	300,—	Interest	300,—
	300,—		300,—

SAMENGESTELDE BALANSEN PER 31 DECEMBER 1968 en 1969

	1968 Gld.	1969 Gld.		1968 Gld.	1969 Gld.
Vaste middelen			Kapitaal	155.968,14	149.173,86
Gebouwen, resp. grond	12.897,—	33.934,43	Schulden op korte termijn		
Machines, enz.	18.098,87	15.682,02	Crediteuren, te betalen kosten, enz.	34.575,47	36.104,43
	30.995,87	49.616,45	Vooruitontvangen quotum	9.558,—	8.163,75
Vlottende middelen				44.133,47	44.268,18
Gemeente Wageningen	—,—	322.100,—	Reserves		
Effecten	34.500,—	34.500,—	Tentoonstellingsfonds	2.483,68	2.733,68
Debiteuren, te vorderen kosten, enz.	14.362,40	18.607,77	Congresfonds	200,—	400,—
Voorraden	73.549,34	84.982,38	Reserve nieuwbouw	—,—	334.203,—
	122.411,74	460.190,15		2.683,68	337.336,68
Betalingsmiddelen					
Bank en Spaarbanken	32.670,31	9.593,75			
Postgiro	13.629,17	8.149,52			
Kas	3.078,20	3.228,85			
	49.377,68	20.972,12			
	202.785,29	530.778,72		202.785,29	530.778,72

SPECIFICATIE, BEHORENDE BIJ DE BALANSEN EN SAMENGESTELDE BALANS PER 31 DECEMBER 1969

Debiteuren, te vorderen kosten, enz.								
		Gld.	Gld.		Gld.	Gld.	Gld.	
Afdeling Vereniging								
Interest		419,75						
Quotum 1969		22,50						
Advertenties		500,—	942,25					
Afdeling Handel								
Debiteuren		4.686,82						
Vooruitbetaalde kosten		338,—						
Sociale lasten		236,25						
Vennootschapsbelasting		8.242,40						
Omzetbelasting		2.779,30	16.282,77					
Afdeling Suiker								
Interest		5,25						
Premie brandverzekering		1.023,—						
Restitutie belastingen		344,50	1.372,75					
Afdeling Assurantie								
Interest			10,—					
Kapitaal			18.607,77					
Afdeling Vereniging		42.393,38						
Afdeling Handel		14.911,50						
Afdeling Suiker		81.589,23						
Afdeling Assurantie		10.279,75	149.173,86					
Crediteuren, te betalen kosten, enz.								
Afdeling Vereniging								
Maandschrift			4.933,84					
Accountantskosten		400,—						
Hoofdbestuur		1.000,—						
Bibliotheek		862,98						
Examen Praktisch Imker		40,—						
Contributies		53,52						
Bijdrage Wetenschappelijk								
Bijenteeltonderzoek		5.172,30						
Propaganda		43,96	7.572,76					
transporteren			12.506,60					
Afdeling Handel								
Crediteuren						15.187,93		
Accountantskosten		400,—						
Pensioen		645,—						
Loonbelasting, enz.		637,20						
Onkosten		330,54	2.012,74					17.200,67
Afdeling Suiker								
Crediteuren		1.394,40						
Accountantskosten		400,—						
Exploitatie pand		1.000,—	2.794,40					
Bedrijfsraad								
			3.602,76					6.397,16
								36.104,43

Ontvangsten

	Begroting 1969	Exploitatie 1969	meer	minder	Begroting 1970	Begroting 1971
	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.
Quotum	39.000,—	39.483,25	483,25	—,—	44.200,—	65.000,—
Verspreide leden	1.425,—	719,14	—,—	705,86	1.140,—	1.200,—
Interest	2.500,—	2.727,44	227,44	—,—	2.750,—	2.750,—
Verzekering bijenvolken	3.200,—	3.200,—	—,—	—,—	3.200,—	3.200,—
Advertenties	2.085,—	2.810,50	725,50	—,—	2.500,—	2.800,—
Aandeel afd. Handel in salaris	—,—	3.000,—	3.000,—	—,—	3.000,—	3.500,—
secr.-penningmeester	—,—	4.299,06	4.299,06	—,—	—,—	—,—
Nadelig saldo	—,—	—,—	—,—	—,—	—,—	—,—
	48.210,—	56.239,39	8.735,25	705,86	56.790,—	78.450,—

Uitgaven

	Begroting 1969	Exploitatie 1969	meer	minder	Begroting 1970	Begroting 1971
	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.
Salaries secr.-penningmeester	18.000,—	19.495,02	1.495,02	—,—	20.000,—	22.000,—
Reis- en verblijfskosten id.	250,—	146,70	—,—	103,30	250,—	300,—
Sociale lasten	2.200,—	2.512,91	312,91	—,—	2.800,—	3.000,—
Onkosten Hoofdbestuur	2.000,—	3.146,68	1.146,68	—,—	2.200,—	2.500,—
Algemene Vergadering	1.100,—	899,30	—,—	200,70	1.000,—	1.000,—
Propaganda	500,—	918,65	418,65	—,—	500,—	500,—
Examen praktisch imker	200,—	—,—	—,—	200,—	200,—	200,—
Maandschrift	15.240,—	20.665,82	5.425,82	—,—	20.000,—	24.000,—
Algemene onkosten, drukwerk en kantoorbehoeften	2.500,—	2.783,99	283,99	—,—	2.500,—	2.500,—
Accountant	400,—	400,—	—,—	—,—	500,—	500,—
Imkersdag	500,—	64,18	—,—	435,82	500,—	500,—
Bibliotheek	200,—	295,92	95,92	—,—	200,—	200,—
Verzekering bijenvolken	3.200,—	3.200,—	—,—	—,—	3.200,—	3.200,—
Cursussen	50,—	—,—	—,—	50,—	—,—	—,—
Afschrijving materiaal	175,—	—,—	—,—	175,—	—,—	—,—
Contributies K.N.L.C., enz.	125,—	125,02	0,02	—,—	125,—	125,—
Congresfonds	200,—	200,—	—,—	—,—	200,—	200,—
Tentoonstellingsfonds	250,—	250,—	—,—	—,—	250,—	250,—
Bijdrage Wetenschappelijk Bijenteelt-onderzoek Landbouw Hogeschool	520,—	535,20	15,20	—,—	520,—	520,—
Nationale Honingtentoonstelling	400,—	—,—	—,—	400,—	400,—	400,—
Pensioen	—,—	600,—	600,—	—,—	600,—	600,—
Onvoorzien	200,—	—,—	—,—	200,—	500,—	500,—
Rente hypotheek nieuwbouw	—,—	—,—	—,—	—,—	—,—	15.000,—
Voordelig saldo	—,—	—,—	—,—	—,—	345,—	455,—
	48.210,—	56.239,39	9.794,21	1.764,82	56.790,—	78.450,—

Het 22e Internationale Bijenteeltcongres te München 1969

K.I., historische ontwikkeling en enkele recente toepassingen bij wetenschappelijk onderzoek

Naar aanleiding van onze op het congres gedane mededeling, die o.a. betrekking had op een gemodificeerde techniek van kunstmatige inseminatie bij de honingbij, is ons verzocht in dit verslag ook in te gaan op de historische ontwikkeling van deze techniek.

Naast een kort overzicht van de ontwikkelingen die deze techniek heeft doorgemaakt, zal een kort verslag worden gegeven van enkele voor- drachten waarin melding werd gemaakt van onderwerpen die min of meer met K.I. te maken hebben.

Techniek van Kunstmatige Inseminatie

Het verlangen om de natuurlijke paring bij de honingbij te beheersen is al oud en de pogingen om de natuurlijke paring te imiteren eveneens. Op twee manieren heeft men geprobeerd de paring bij de honingbij te beheersen:

1. door een methode te ontwikkelen waardoor de natuurlijke paring geregeld kon worden;
2. door te zoeken naar methoden voor een kunstmatige bevruchting.

Het onderzoek naar laatstgenoemde methoden is van het begin af aan in twee verschillende richtingen gegaan. Ten eerste het imiteren van een natuurlijke paring door het direkt invoeren van de mannelijke geslachtsorganen in de geslachtsorganen van de koningin. („Bevruchting met de hand”). Ten tweede het bij de koningin naar binnen brengen van darrensperma door middel van een speciaal apparaat. (De eigenlijke K.I.).

„Bevruchting met de hand” werd al rond 1800 geprobeerd door Huber; tevens door McLain in 1887, die sperma in de geopende angelkamer van de koningin liet druppelen. Later probeerde men ook wel de endophallus (de penis van de dar die voor de paring uitgestulpt wordt) in zijn geheel in de angelkamer van de koningin

te brengen. Er zijn slechts enkele gevallen bekend waarin deze methode enig resultaat opleverde.

(Laidlaw 1932; Muzalewsky en Kozlow 1933). De eerste die een poging ondernam om m.b.v. bepaalde apparatuur een koningin te insemineren was François Huber (1789). Zijn apparaat was nog zeer eenvoudig, hij probeerde met een pincet sperma in de vagina van de koningin te brengen.

Ondanks verschillende pogingen van latere onderzoekers lukte het in 1927 Watson pas als eerste, met enig succes koninginnen te insemineren. Watson gebruikte een mikrosputje dat met behulp van een tandbeugel bediend kon worden. De koningin was hierbij met elastiekjes aan een houten blokje bevestigd. De angelkamer werd met een pincet opgehouden.

Al mag Watson als grondlegger van de moderne K.I.-techniek gelden, toch kon deze techniek pas goed op gang komen nadat Laidlaw bij de geslachtsorganen van de koningin de functie van de zgn. valvula vaginalis ontdekt had. Dit is een gespierd vingervormig klepje, dat in een verwijd gedeelte van de centrale vaginawand vast zit. Deze valvula sluit daar ter plaatse de vagina af. De valvula moet voor een succesvolle inseminatie gepasseerd worden, waarna het sperma pas achter de valvula in de verwijding van de vagina gebracht wordt. Daarvandaan wordt het sperma „vanzelf” naar de spermatheca (zaalblaasje) getransporteerd, waar het gedurende de verdere leeftijd van de koningin opgeslagen blijft en al naar de legkapa- citeit van de betreffende koningin, gebruikt wordt om bevruchte eitjes te leggen.

Fig. 1 geeft de ligging van deze valvula in de vaginaverwijding die overgaat in het mediane oviduct, schematisch weer.

Als men het sperma met de spuitpunt voorbij

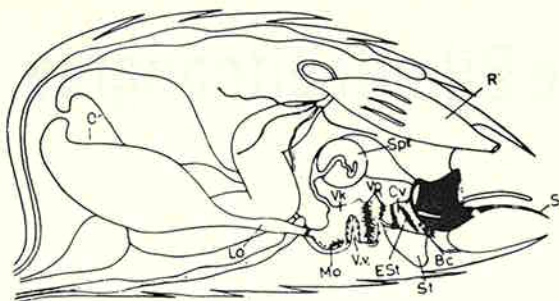

Fig. 1. R: einddarm, O: eierstokken, Spt: spermatheca, S: angel, Bc: angelkamer, Ov: vagina-opening, V.v. valvula vaginalis, Mo: mediane oviduct, Lo: laterale oviducten.

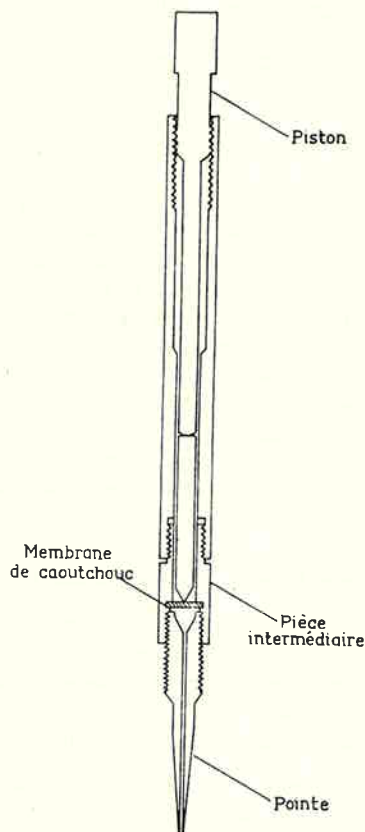
de valvula gebracht heeft, is de inseminatie beëindigd.

Na de grondige studie die Laidlaw in 1944 maakte van de voortplantingsorganen van de koningin was het duidelijk dat de vele mislukkingen en de zeer matige resultaten van eerdere onderzoekers, hoofdzakelijk te wijten waren aan het feit dat het daar meestal niet gelukt was het sperma voorbij de valvula vaginalis te krijgen. Laidlaw ontwierp nu een speciale sonde om de valvula opzij te drukken waardoor deze met de spuitpunt gemakkelijker gepasseerd kon worden. Fig. 2 laat de werking van deze sonde zien.

Aanvankelijk werd steeds gewerkt met spuitpunten van glas. Het grote bezwaar hiervan is echter dat deze punten buitengewoon kwetsbaar zijn. De top van de punt moet namelijk nauwkeurig aan zeer geringe afmetingen voldoen. In 1947 ontwierp Roberts een spuitpunt van plexiglas die de kwetsbare eigenschappen van de tot die tijd algemene glazen punt, niet bezat. Het jaar daarop verbeterde Mackensen het mechanisme van de spuit aanzienlijk. Er werd een rubber membraantje in gemonteerd dat het volume van de spuitpunt afgrenst van het binnenste van de spuit zelf. Door de knop boven aan te draaien, kan dit membraan ingedrukt worden, waardoor vloeistof uit de spuitpunt gespoten wordt. Fig. 3 geeft een schema

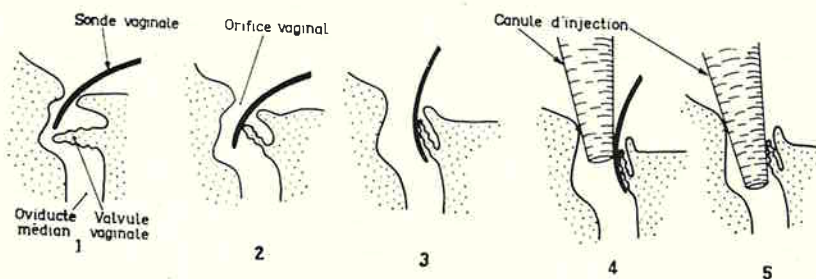
van de spuit volgens Mackensen, het type dat tegenwoordig nog algemeen gebruikt wordt. Mackensen en Roberts verbeteren de opstelling van de koningin zelf door haar in een perspex buisje te laten lopen dat aan één zijde iets toeloopt. De koningin wordt dan in deze houder geschoven tot alleen de laatste segmenten van het abdomen (achterlijf) uit het toelopend gedeelte van het houdertje steken.

Fig. 3

De koningin wordt in deze houder gefixeerd door een zuigertje dat na de koningin in de houder wordt geschoven zodat de kop van de

Fig. 2

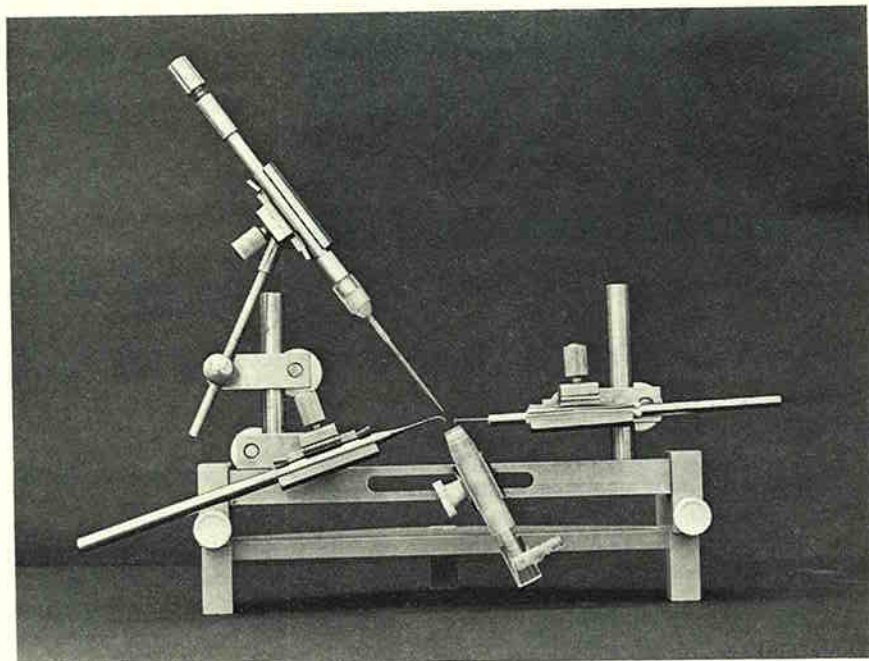

Fig. 4
Apparatuur
voor kunstmatige
inseminatie

koningin er op rust. Dit zuigertje is geperforeerd en op deze perforatie is een aanvoerleiding van koolzuurgas aangesloten. Door deze regelbare koolzuurtoevoer kan de koningin permanent verdoofd worden. Zie fig. 4. Behalve dat deze voorziening een permanente verdoving

tijdens de inseminatie mogelijk maakt, was gebleken dat enkele herhaalde verdovingen met koolzuurgas tot resultaat hebben dat de koningin sneller aan de leg gaat.

Wordt vervolgd

Van het Hoofdbestuur

Bij het ter perse gaan van het maartnummer van ons blad konden wij nog op het laatste ogenblik het officiële bericht inlassen van de plaatsing van Ir. J. J. Pettinga bij het Rijksbijenteeltcon-

sulentschap. Het hoeft geen betoog dat het Hoofdbestuur bijzonder verheugd is, niet alleen met het feit, dat de Rijksoverheid de functie van Rijksbijenteeltconsulent en daarmee het consulentenschap heeft willen continueren, maar bovendien dat deze benoeming zo tijdig is geschied dat Ir. Pettinga de gelegenheid heeft zich een aantal jaren, begeleid door Ir. Mommers, in deze materie in te werken. Ons past in deze tijd, nu er allerwege wordt geroepen om besnoeiing van de departementale uitgaven, een woord van dank aan de betrokken Minister, een dank waarvan wij op deze plaats gaarne uiting geven.

Ir. Pettinga is inmiddels voor velen van ons al geen onbekende meer. Bij tal van evenementen, imkersdagen, bijenmarkten, hoofdbestuurs-, kring- en afdelingsvergaderingen, gaf hij reeds door zijn aanwezigheid en interesse blijk van zijn grote belangstelling voor wat er in de imkerswereld leeft. Het prettige en open contact, wat er al direct was tussen Ir. Pettinga en de imkers, houdt vele beloften voor de toekomst in. Hoofdbestuur en redactie menen dit niet beter te kunnen karakteriseren dan door te zeggen „Van zijn eerste optreden af was hij een der onzen”.

UIT DE JAAGKIEPS

Geen zwakke volken !

In NWD juli vinden we een artikel over de oorzaken van de grote sterfte onder de bijenvolken in het voorjaar van 1969. Het gaat dus over hetzelfde probleem waarmee imker Bremer zich bezig hield. De konklusie van het artikel is dat de voorjaarssterfte zich niet overal en op alle bijenstanden voordeed. Men kan daarom de lange winterzit en het voor de bijenvolken ongunstige voorjaar moeilijk als oorzaak van de wintersterfte zien. Een groot deel van de sterfte had volgens het blad vermeden kunnen worden als men op de volgende punten let:

- a. Het overwinteren op moeilijk verteerbare honing moet vermeden worden.
- b. In de nazomer en de herfst moeten de bijen voldoende stuifmeel kunnen verzamelen.
- c. Het broeden van de volken in juli is voor de wintervolken van de allergrootste betekenis. Als de natuur het vormen van een groot broednest in juli niet begunstigt, moet de imker ingrijpen. In de gedenatureerde suiker heeft hij daarvoor een middel in de hand, dat bovendien nog goedkoop is.
- d. De imker moet het zwermen in de hand houden. Volken, die in juli de zwermplannen nog niet hebben opgegeven, overwinteren slechter dan volken, die in deze tijd harmonisch van samenstelling zijn.
- e. Zwakke volken doorstaan een slechte winter en voorjaar niet. Zwakke volken zijn volken die pas in de tweede helft van juli een bevruchte koningin hebben en die dan nog moeten beginnen een broednest op te bouwen. Men kan ze beter met andere volken verenigen.

Hier voegt het blad nog de volgende raadgevingen aan toe:

- a. Het „verzorgen” van de volken in het vroege voorjaar met allerlei onnatuurlijke produkten doet meer schade aan de volken dan nut. In deze tijd van het jaar is de eerste plicht van de imker neergelegd in de woorden: rust op de bijenstal.

- b. Als we de bijen in het voorjaar dwingen vroeg met broeden te beginnen, brengen we de ontwikkeling der volken schade toe en dat leidt ertoe, dat we zwakke voorjaarsvolken krijgen. Daarom de volken voor de winter niet warm inpakken en de kasten in het voorjaar niet aan sterke zonnestraling blootstellen.
- c. In sommige streken komt er in het voorjaar overmatig veel stuifmeel binnen, waardoor het broednest geblokkeerd wordt. Dat leidt tot vroegtijdig zwermen. Als dit gevaar dreigt, moet de imker ingrijpen.

Raad van een oude rot

Imker Bremer is een oude rot in de Bijenteelt. Hij schrijft in Rheinische juli een artikel over de najaarsbehandeling van onze volken, die de beste voorjaarsvolken oplevert en de nosema-ziekte in onze volken de minste kans geeft.

Het vroegtijdig toedienen van het wintervoedsel is in alle opzichten het beste, zegt hij. Na het slingeren van de zomerhoning moeten we de voor de bijen beschikbare ruimte niet verkleinen.

Als we onze volken na het slingeren van de zomerhoning al op één broedbak zetten, hebben ze te weinig ruimte. Wel moeten we natuurlijk bij het slingeren al de koninginroosters verwijderen. Na het toedienen van 25 pond wintervoer moeten we gedurende de maand augustus gaan drijfvoeren, opdat er nog zoveel mogelijk winterbijen in onze volken geboren worden. Bij het klaarmaken van de volken voor de winter moeten we ze **niet** warm inpakken.

Een koude overwintering is beter en voor de volken gezonder. Als ze koud zitten gedurende de winter gaan ze niet al in januari en februari broeden. Dat vroege broeden levert weinig op en het put de volken zeer sterk uit. Aldus imker Bremer.

De imkers die geen heidedracht hebben, hebben het goed gelezen: eind juli éérs het wintervoer geven en daarna gaan drijfvoeren. De imkers die late dracht hebben kunnen de raad van vriend Bremer natuurlijk moeilijk opvolgen. Maar zijn raad om de volken koud te overwinteren geldt voor alle imkers.

Wie kan bijen houden ?

De bijenteelt bestaat hoofdzakelijk uit nadenken, aandacht vaardigheid en gemoedsrust. Daarom kan niet iedereen bijen houden.

Belgique Apicole november.

Y.

Enkele artikelen uit onze grote prijslijst 1970

Simplexkast, m. 2 br.kamers, ramen en blikjes	f 85,—
Idem, m. 1 br. en 1 honingkamer, ramen en blikjes	" 84,—
Enkelwandige simplexkast, m. 1 br. en 1 honingkamer, z. ramen	" 54,50
Spaarkast, red-ceder hout, best. uit broedkamer met vaste bodem, losse broedkamer, ramen en blikjes en dak m. zink	" 78,50
6 raams kastje, geheel compleet	" 49,—
Broedramen met spleet, per 10 stuks	" 5,—
Honingramen met spleet, per 10 stuks	" 4,90
Broedkamer m. draaglijsten voor simplexkast	" 9,25
Honingkamer m. draaglijsten voor simplexkast	" 8,50
Afstandblikjes, per 100 stuks	" 4,—
Lage buitenrand voor simplexkast	" 11,50
Metalen draaglijsten p.p.	" 0,70
Zinken afstandrepen p.p.	" 1,65
Draadrooster, de allerbeste 40 x 40 cm	" 4,40
Draadrooster in houten lijst voor spaarkast	" 9,20
Bijenskap met vizier en pijpgat, ruim model	" 6,25
Bijensluiser van witte tule met vizier en pijpgat, zeer ruim	" 6,75
Handschoenen, leer m. mouwen, de allerbeste	" 9,25
Dathepijp, koper met houtmantel	" 12,75
Dathepijp, alum. zonder houtmantel, merk primus	" 11,—
Karbolzuur per flesje	" 0,70
Anti-wasmot, p. potje f 0,60, middel pot f 1,10, grote pot	" 1,60
Koninginnehuisje, het oude model	" 0,40
Eckhardt's Koninginnenmerkapparaat, compl.	" 8,50
Kunstraatzetzer, spleetopener	" 1,50
Draad per klos van plm. 100 gram	" 1,—
Wielspoortje met koperen verwarmingsknop, het beste	" 2,60
Electrische insmelter Trafo	" 18,—
Metalen oogjes, p. 100 st. f 0,60, p. 1000 st.	" 4,50
Gaatjesapparaat voor het ponsen van gaatjes in de ramen, Herzog f 10,25, Graze	" 11,—
Honingzeef, dubbel, ø 16 cm f 8,—, ø 22 cm	" 9,—

Bijenveger, groot model	" 2,—
Raampjesgrijper, de beste op dit gebied	" 3,75
Bijenuitlaat met klepje, de beste	" 1,70
Beroker, blaasbalg met schutmantel met oersterke lederen blaasbalg, gaat jaren mee zonder ergernis	" 18,50
Beroker „Vulkaan“, automatisch	" 24,—
Plastiek deksel, p. 50 st. f 2,—, p. 1000 st.	" 36,50
Kunstraat, broed- of honingkamermaat, p. kg	" 10,30
Kunstraat, honingkamermaat, extra dun, p. kg	" 12,—
Honingslinger, C.F.M., 2-raams f 165,—, 3-raams f 205,—, 4-raams	" 220,—
Ontzegelvork f 5,—, Ontzegelmes	" 6,—
Ronde korven f 14,25, f 16,50, extra groot en bijzonder hard en zeer dicht gevlochten, gaat jaren mee	" 26,75
Schepkorven f 12,—, f 17,25 en	" 18,40
Boogkorf, 12-raams met ramen	" 47,50

Div. soorten verpakkingsartikelen voor uw honing.

Ook uw ruwe en zuivere was verwerken wij gaarne tot kunstraat. Onze kunstraat wordt vervaardigd op moderne walsen en gemaakt van gegarandeerd 100% pure bijenwas. Wij garanderen u de zuiverheid voor 100%.

Onze bijenwoningen zijn beter zowel in kwaliteit en afwerking en dan nog lager in prijs dan elders.

Bij afname vanaf f 100,— geven wij nog gratis het kleine bijenboek van Loustra.

Tot 30 april a.s. betalen wij voor uw ruwe was f 1,75 per kg (de kwaliteit moet goed zijn).

Onze nieuwe prijslijst met veel meer artikelen zenden wij u gaarne op aanvraag toe. Koopt bij ons uw materiaal wat u nodig heeft. U betaalt beslist bij ons de laagste prijzen. U kunt bij ons meer kopen voor minder geld.

N.B. Wij komen weer met een ruime sortering materiaal, enz. op de te houden bijenmarkten.

Sinds 1926 onbetwist de materialen- en honing-specialist.

Bijenstand H. T. VAN DAM & ZN. - JUBBEGA (Fr.)

Telefoon (0 5165) 3 82

Uit de afdelingen

AFDELING WEST FRIESLAND

Op 21 februari hield onze afdeling haar drukbezochte voorjaarsvergadering. Als gasten waren aanwezig de heren O. de Vries (HB-lid) en Laban.

Wijlen de heer Koppes, die gedurende 45 jaar onze secr.-penningm. was, werd staande herdacht. Daarna kreeg de heer O. de Vries het woord, die de gouden draagmedaille uitreikte aan de heer Veldhuis, wegens 50 jaar lidmaatschap.

De beginnerscursus van onze afdeling kan niet doorgaan daar geen docent beschikbaar is.

Besloten werd een bezoek te brengen aan het Bijenpark van afd. Amsterdam.

Overvogen was de inkersdag 1971 in Hoorn te houden. Dit kon echter geen doorgang vinden.

Daarna vertoonde de heer Laban een zeer interessante bijenfilm.

AFDELING OOSTELIJK-FLEVOLAND

Onze afdeling werd opgericht op 20 november 1968 met 20 leden en 2 jeugdleden.

Dank zij de mooie zomer hadden onze leden goede tot zeer goede oogsten. Alleen de heideoogst is mislukt.

Van het openbaar lichaam voor de Zuidelijke IJssel-meerpolder ontvingen wij een startsubsidie waardoor onze afdeling ook financieel van de grond kwam.

Voor onze leden in de woonkernen wordt een aparte regeling getroffen met de overheid.

W. Hartkamp, secretaris

AFDELING UITHUIZEN E.O.

Op 2 maart j.l. werd in een feestvergadering het 50-jarig jubileum van onze afdeling gevierd.

De heer Paping, een der oprichters, vierde tegelijk zijn 50-jarig jubileum als bestuurslid. Hen werd door de heer Geskes, Hoofdbestuurslid namens het H.B. bij bevordering de gouden eremedaille van onze vereniging uitgereikt.
De heer Geskes stelde de jubilaris als voorbeeld voor de jongere imkers en wenste hem nog vele gelukkige jaren toe.

H. Bos, secr.

AFDELING LEERSUM E.O.

Vergadering van maandag 2 maart in Hotel Vogelsang. Besloten werd een korfvechtcurso te organiseren. Ook niet imkers kunnen daaraan deelnemen, want ook luxe en huishoudelijke artikelen kunnen er gemaakt worden.

De contributie voor 1971 werd bepaald op f 15,—. Kritiek op het bouwplan voor het nieuwe Bijenhuis te Wageningen en het plaatsen van volken op het fruit, van de vorige vergadering, waren door het Hoofdbestuurslid, de heer C. Pater reeds opgelost. 80 volken werden ter vergadering reeds opgegeven voor plaatsing op het fruit. Enige leden wilden nog even wachten tot een definitieve besissing over het bespuiten van het koolzaad bekend zal zijn.

De heer A. J. Stijn werd gehuldigd wegens zijn 25-jarig lidmaatschap. Ook zijn vrouw werd daarin betrokken door het aanbieden van een bloemetje. De heer Stijn stelde een nieuw 6-raams kastje beschikbaar voor de gratis verloting.

Na de pauze werd door de heer Laban een 2-tal prachtige films vertoond o.a. Bijenhouden met succes, die zeer in de smaak vielen.

C. van Kralingen, secretaris.

IN MEMORIAM

Op 19 februari 1970 overleed op de leeftijd van 79 jaar ons lid de heer T. de Kruijff te Leusden.

Hij is gedurende een zestigtal jaren een zeer trouw lid van onze afdeling geweest. Wij houden hem in dankbare herinnering.

Op 22 februari 1970 overleed op de leeftijd van 82 jaar ons lid de heer A. van Kolschoten te Woudenberg. Hij was gedurende een dertigtal jaren een meelevend lid van onze afdeling.

Dat hij ruste in vrede.

Bestuur afd. Scherpenzeel en omstreken.

Op donderdag 22 januari 1970 overleed na een langdurige ziekte de heer J. Padding in de leeftijd van 70 jaar.

Hij was een hartstochtelijk imker en vele jaren lid van onze afdeling.

Dat hij ruste in vrede.

Bestuur afd. Beilen

Op 24 januari 1970 overleed op 84-jarige leeftijd ons trouwe lid de heer J. Oud Aanstoot.

Wij verliezen in hem een voortreffelijk imker, nog van de oude stijl. Hij imkerde zowel met korven als met kasten, alles door eigen hand gemaakt.

Bestuur afd. Holten

Op 8 december overleed onze oud-voorzitter de heer G. H. L. van Scherpenseel in de leeftijd van 76 jaar. Meer dan een kwart eeuw heeft hij de afd. Velsen e.o. geleid.

Hij was een zeer beminnelijk mens, een man vol humor, zelfspot, wijsheid. Een bij uitstek democratisch bestuurder, zoals er maar enkelen zijn.

Bestuur afd. Velsen en omstreken

H. H. IMKERS

Zendt vanaf heden al uw

RUWE RAATWAS

rechtstreeks of in verenigingsverband naar...

HONINGZEMERIJ

W. van 't Land

Telefoon 2607 **Barneveld**

U zult zien, wij betalen de hoogste prijs.

Desgewenst **KUNSTRAAT** terug.

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 2,50 elke 4 woorden meer f 0,50. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 84 68 01 van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Inzendtermijn vóór de 10e van de maand.

GEVRAAGD: Carnica volk op ramen met op Schiermonnikoog bevruchte koningin. A. Dijkstra, de Ketting 6, Surhuisterveen.

Van imkers TE KOOP aangeboden: vijf solide en goed onderhouden simplexbijenkasten met prima volken. Idem vijf hoog-raam fruitteeltkasten. N. Blokpoel, Noorderhavenkade 158, Rotterdam.

TE KOOP: enkele bevolkte bijenkasten w.o. nieuwe spaarkasten. Oorthuis, Prinses Irenelaan 56, Leusden.

GEVRAAGD: Radiale Slinger 8-12 raams. Jaargangen Groentje vanaf 1900. J. v. Arragon, Terborgseweg 7, Zelhem.

TE KOOP: Bijenvolken in kasten en korven. J. Zwierink, Van Breestraat 21, Amsterdam, tel. 020-79 87 23.

TE KOOP: 10 korfvolken en 10 bijenvolken in zesraamskastjes. M. W. H. Hendrix, Rietstraat 20, Laar (gem. Weert).

TE KOOP: 16 bijenvolken in korven en twee kasten. J. Eising, Mepperstraat 31, Meppen (gem. Zweelo) Dr., tel. 05917-464.

TE KOOP: 20 bijenvolken. Tien in korven en tien in kasten (simplexmaat). P. Kars, Hullenzandweg 9, Nieuw Balingen (Dr.).

TE KOOP: een paar goede volken op ramen (simplex). P. de Vries Pzn., Oosterdijk 24, Dirkshoven (N.-H.).

TE KOOP: twee bijenvolken in simplexkasten en een nieuwe moderne tweeraams honingslinger. F. S. Dijkstra, Bossulaan 40, Emmeloord, tel. 05270-2087.

TE KOOP: klaverhoning in bussen van 25 kg à f 2,20 per kg, nektapoll (stuifmeelhoningdeeg) à f 4,50 per kg. „De Bijenkorf“ sinds 1897, Eemnes, girorekening 2622.

TE KOOP: Kaarsepit voor het zelf maken van waskaarsen vanaf 25 ct. per meter. „De Bijenkorf“ sinds 1897, Eemnes, tel. 02153-6704.

TE KOOP: **Bijenkasten, Korven, Zwermkiepsen, roosters en verdere imkersbenodigdheden.** „De Bijenkorf“ sinds 1897, Meentweg 103, Eemnes.

TE KOOP GEVRAAGD: Bijenvolken zowel korven en kasten en verdere imkersbenodigdheden. Alles tegen contante betaling en aan huis afgehaald. Bijenstand „De Bijenkorf“ sinds 1897, Meentweg 103, Eemnes, tel. 02153-6704.

TE KOOP: prima gezonde bijenvolken in korven en kasten en op ramen. Bijenstand „De Bijenkorf“ sinds 1897, Meentweg 103, Eemnes, tel. 02153-6704.